

***2018-2020 елларга Хуҗәмәт
авыл җирлегендә кече һәм
урта эшқуарлыкка ярдәм итү
программасы***

Программа паспорты
2018-2020 елларга Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегендә
кече һәм урта эшқуарлыкка ярдәм итү.

Программаның исеме:	2018-2020 елларга Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкка ярдәм итү программасы.
Программаның заказчысы:	Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегә Башкарма комитеты.
Программаның максатлары:	<ul style="list-style-type: none"> - Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегендә кече бизнесны үстерү өчен унай шартлар тудыру - кече һәм урта эшқуарлык субъектлары санын арттыру халыкның мәшгульлеген тәмин итү һәм үзмәшгульлекне үстерү
Программаның бурычлары:	<ul style="list-style-type: none"> - кече һәм урта эшқуарлык субъектлары саны артуы - өстәмә эш урыннары булдыру, кече һәм урта бизнеста эшләүчеләр санының еллык үсеше - Продукция, эшләр, хезмәт күрсәтүләр чыгаруның гомуми күләмендә кече предприятиеләр өлешенә еллык үсеше - жирлек бюджетына кече һәм урта бизнестан салым кертемнәре өлешен арттыру - авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм - кече һәм урта эшқуарлык субъектларына ярдәм итү инфраструктурасын булдыру һәм аның эшчәнлеген тәмин итү; - кече эшқуарлыкка ярдәм инфраструктурасы кысаларында кече предприятиеләргә методик, мәгълүмати консультация, белем бирү һәм хокукий ярдәм күрсәтү.
Программа белән идарә итү	Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегә Башкарма комитеты
Программаны Финанслау	РФ, ТР бюджеты, жирлек бюджеты, бюджеттан тыш чыганаclar, кече бизнес субъектларының үз акчалары
Программаның төп башқаручылары	Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегә Башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегә Советы

Программаның бүлеклэре:

- 1. Минзэлэ муниципаль районының Хужәмэт авыл жирлегендә кече эшкуарлыкның торышын анализлау**
- 2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм нигезләү аларны программа методлары белән хәл итәргә кирәк.**
- 3. Программаның социаль-икътисадый нәтижәләлеген баяләү көтелә**
- 4. Эшкуарлык эшчәнлегенә өстенлекләр төрләр.**
- 5. 2018-2020 елларга Минзэлэ муниципаль районының Хужәмэт авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасының төп чаралары**

1. Минзэлэ муниципаль районының Хужәмэт авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкның торышына анализ

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү хужалык итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар икътисады үскән илләрдә кече эшкуарлык дәүләт икътисадының нигезе, хужалык үсешенә двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы жәмгыятьнең эш торышының динамик һәм сыгылмалы формасы.

Базар хужалыгы системасы шартларында кече һәм урта эшкуарлыкның аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

үз байлыгын һәм лаеклы торыш дәрәжәсен тәмин итүче һәм граждандар жәмгыятенә төп тотрыклыландыручы урта сыйныф өлешен арттыру;

кече һәм урта эшкуарлык секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, эшсезлек һәм жәмгыятьтә социаль киеренкелек дәрәжәсен киметү;

халыкның төп массасы ижтимагый психологиясен һәм торыш ориентирларын үзгәртү;

кече һәм урта эшкуарлыкның сыгылмалылыгы һәм сәләте житештерү структурасын тиз арада трансформацияләргә, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләр оператив булдырырга һәм кулланырга мөмкин.

Шуңа бәйле рәвештә Минзэлэ муниципаль районының Хужәмэт авыл жирлегендә кече эшкуарлыкны үстерү программасын эшләү һәм гамәлгә ашыру ихтыяжы туа.

Бүгенге көндә безнең авылда Россия Федерациясә Хөкүмәтенә, Татарстан Республикасының һәм жирле үзидарә органының максатчан сәясәтә нәтижәсендә бизнесны актив үстерү өчен барлык ресурслар бар.

2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм нигезләү

аларны программа методлары белән хәл итү кирәклегә

Хәзерге вакытта Минзэлэ муниципаль районының Хужәмэт авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлык шактый нык позициядә булуга карамастан, кайбер проблемалар һаман да хәл ителмәгән килеш кала бирә.

Авылда кече һәм урта эшкуарлык субъектлары эшчәнлеген үстерүнең төп факторлары булып түбәндәгеләр тора:

- инвестиция ресурсларынан файдалану мөмкинлегә кыенлаша, кредит ресурсларынан файдалану кыенлыгы фондында үз финанс чараларының житмәве;

- кече һәм урта эшкуарлык субъектларына гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында житезлек дәрәжәдә хәбәрлар булмау, эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының административ киртәләре һәм төгәл регламентлары булмау;

Эшкуарлык эшчәнлегә субъектлары тарафыннан карарлар кабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итә торган проблемалар түбәндәгеләр:

- кече эшкуарлык субъектларының югары булмаган социаль жаваплылыгы (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәт өчен түләү фондын киметү һәм аны «конвертлы» формада түләү, мәжбүри пенсия иминләштерүе һәм социаль иминләштерү турындагы законнарны үтәмәү);

Авылда булган киртәләргә жиңү һәм кече һәм урта эшкуарлыкны алга таба үстерү бары тик мәгълүмат, мәгариф, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм

күрсәтү, эшлекле элемтэләр урнаштыру һәм кооперация, шулай ук коллектив ихтыяжы мөмкин булган башка аспектларда ярдәм күрсәтү юлы белән аны үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру буенча урыннарда максатчан эш нигезендә генә мөмкин эшмәкәрләрдә барлыкка килү. Программа жирле хакимият органнарының, шулай ук билгеләнгән максатларга ирешү өчен дәүләтнеке булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

3. Программаның социаль-икътисадый нәтижәләлеген бәяләү көтелә

Программа үз эченә Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны алга таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруга юнәлтелгән чаралар комплексын ала.

Программаны үтәү түбәндәгеләргә ярдәм итәчәк:

- районда икътисадый һәм социаль тотрыклылыкның иң мөһим элементларыннан берсе буларак кече эшкуарлыкны төзүне һәм аның тотрыклы эшчәнлеген стимуллаштыручы уңайлы икътисадый мохит формалаштыруга;

- кече һәм урта эшкуарлыкның үсеш темпларын арттыруга, эшчәнлек даирәләрен киңәйтүгә һәм кече предприятиеләрне икътисадый ныгытуга;

- жирлек бюджетына салым һәм салым булмаган керемнәрнең артуы;

- кече эшкуарлыкта эшләүче хезмәткәрләрнең эш хақы дәрәжәсен күтәрүгә өстәмә мөмкинлекләр барлыкка килүгә;

- товар базарын конкуренциягә сәләтле продукция һәм жирле житештерү хезмәтләре белән баету;

кече һәм урта эшкуарлыкның социаль җаваплылыгын арттыру.

4 . Эшкуарлык эшчәнлегенә өстенлекле төрләр.

Район халкының тормышын яхшыртуга юнәлтелгән тотрыклы икътисадый үсешне тәмин итү максатларында эшкуарлык эшчәнлегенә өстенлекле төрләр билгеләнә:

- авыл хужалыгы продукциясен житештерү;

- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;

- транспорт һәм элемтә өлкәсе;

- төзелеш;

- социаль хезмәтләр күрсәтү өлкәсе.

5. 2018-2020 елларга Минзэлэ муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлык үсеш программасының төп чаралары

№ п/п	Чаралар исемлеге	Нәтижә	Финанслау чыганагы	Башкару вакыты
1	2	3	4	5
1. Кече һәм урта эшкуарлыкны нәтижәле үстерү өчен хокукый базаны камилләштерү һәм административ киртэләрне киметү				
1	Эшкуарлык өлкәсендә норматив-хокукый база булдыру	Кече эшкуарлыкка ярдәм буенча нәтижәле оештыру һәм башка чаралар үткәру	Финансламыйча	2018-2020
2	Кече эшкуарлыкны үстерүгә комачаулый торган административ киртэләрне бетерү. Контроль-рөхсәт практикасын оптимизацияләү юлы белән дәүләт, кулланучылар һәм эшкуарлар мәнфәгатьләрен яраштыруны тәмин итү	соратып алына торган документларның төгәл, үтә күренмәле регламентын һәм аларны карауның төгәл срокларын күрсәтеп, һәр этапта, шул исәптән: жир кишәрлекләрен милеккә (арендага) рәсмиләштерү, төзелеш һәм реконструкциягә проект документациясен карау, вывескаларга һәм реклама мәгълүматына рөхсәтләр рәсмиләштерү, биналарны торак булмаган һәм киресенчә, биналарны янадан планлаштыруга рөхсәтләрне рәсмиләштерү һ.б.	Финансламыйча	2018-2020
3	Коррупциягә каршы көрәшкә юнәлдерелгән чараларны камилләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү	Коррупциягә каршы үз-үзенә тоту тәжрибәсе һәм таратуны гомумиләштерү. Эшкуарларның коррупция фактларына каршы көрәшен арттыру, бизнес алып баруның этик дәрәжәсен күтәрү, кече эшкуарлык субъектларының хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау	Финансламыйча	2018-2020
6	Сәүдә челтәрләре белән аларның жирле товар житештерүчеләр продукциясен сату буенча йөкләмәләрен күздә тоткан килешүләр эшләү һәм аларны төзү	Жирле товар житештерүчеләрнең эре сәүдә челтәрләре белән үзара мөнәсәбәтләрен аларга ярдәм итү һәм жирле товар житештерүчеләр продукциясен сату мөмкинлекләрен арттыру максатларында жайга салу	Финансламыйча	2018-2020

7	Авыл халкының үзара хезмэттәшлеге ысулларын эшләү Минзәлә муниципаль районы жирлекләре кече эшкуарлык субъектлары тарафыннан. Координацион орган төзү кече һәм урта бизнесны үстерү өлкәләре	Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлеге территориясендә кече эшкуарлыкка ярдәм һәм аны үстерү өлкәсендә сәясәтне гамәлгә ашыру. Кече бизнеска ярдәм һәм аны үстерү өлкәсендә бергәләп эшләү һәм нәтижәле чаралар уздыру	Финансламыйча	2018-2020
---	--	---	---------------	-----------

2. Эшкуарлыкны инновацион үстерү (инфраструктураны үстерү, инновацион потенциалны гамәлгә ашыру, яшьләрне инновацион процесска жәлеп итү)

1	Яшьләрне эшкуарлыкка жәлеп итүгә юнәлдерелгән чаралар комплексын үткәрү, шул исәптән укыту, мәгълүмати тәмин итү, конкурслар һәм ярышлар, ярминкәләр, конференцияләр, бизнес-фестивальләр уздыру һәм башкалар.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү	ТР бюджеты	2018-2020
2	Бизнес-инкубаторларны үстерү	Белем бирү программаларын үстерүгә субсидияләр бирү, бизнес-инкубация процессларын камилләштерүгә юнәлдерелгән технологияләрне трансфертлау һәм коммерциалаштыру хезмәтләре күрсәтү	ТР бюджеты	2018-2020
3.	Авыл хужалыгы житештерүендә крестьян (фермер) хужалыкларын һәм башка милек рәвешләрен төзүгә һәм үстерүгә ярдәм итү.	Авыл хужалыгында кече һәм урта эшкуарлыкның тотрыклы үсешенә ярдәм итү		2018-2020
4.	Шәхси ярдәмче хужалыклар, КФХлар һәм башка авыл хужалыгы товар житештерүчеләре житештерә торган әзерләү продукциясе эшчәнлеген үстерү.	Авыл хужалыгында кече һәм урта эшкуарлыкның тотрыклы үсешенә ярдәм итү		2018-2020

3. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәт ярдәме

1	Минзэлэ муниципаль районьнда кече эшкуарлык субъектларына дэүлэт ярдэме кысаларьнда чараларны гамэлгэ ашыруда федераль хэм республика дэүлэт хакимияте структураларына ярдэм итү.	Эшкуарлыкны үстерүгэ юнэлдерелгэн федераль хэм республика программаларьнда катнашучы кече эшкуарлык субъектлары санын арттыру	Финансламыйча	2018-2020
2	микрокредитлау институтларын үстерү (кече хэм урта эшкуарлыкны үстерү комитеты гамэлгэ ашыра торган программалар нигезендэ)	Өстэмэ эш урыннары булдыруга юнэлдерелгэн кече эшкуарлык субъектларының социаль эһамиятле инвестиция проектларын конкурс нигезендэ ташламалы кредитлау.	ТР бюджеты	2018-2020
3	Инвестиция проектларын гамэлгэ ашыру өчен инвесторлар эзлэүдэ кече эшкуарлык субъектларына ярдэм	Кече эшкуарлык субъектларының потенциалы инвесторлар белэн үзара хезмэттэшлеген оештыру, кече эшкуарлык субъектларының инвестиция проектларын гамэлгэ ашыру өчен банк финанславын хэм хосусый капиталын жэлеп итү	Финансламыйча	2018-2020
4	Минзэлэ шөһэр жирлеге икътисадының өстенлекле юнөлешлэрен үстерү максатларьнда Минзэлэ муниципаль районьның Хужэмэт авыл жирлегендэ жир кишэрлеклэре, торак урыннары белэн тээмин итүдэ кече эшкуарлык субъектларына ярдэм	Шөһэр икътисадының өстенлекле юнөлешлэрен үстерү максатларьнда кече хэм урта предприятиелэрне жир кишэрлеклэре, торак булмаган сэүдэ хэм житештерү урыннары белэн тээмин итү, райондагы тендерлар, аукционнар турында эшкуарларның хэбэрдарлыгын арттыру	Финансламыйча	2018-2020
5	Финанс лизингы хэм сыгылмалы финанс технологиялэре буларак франчайзинг мөмкинлеклэреннэн нэтижэле файдалануга хэм бер үк вакытта эре хэм кече бизнес мэнфэгатылэрен берлэштерүче эшкуарлык эшчэнлеген алып баруның конструктив ысулларыннан файдалануга ярдэм итү	Заманча жиһазларны, лизинг шартларьнда технологиялэрне куллану, франчайзинг механизмы ярдэмендэ бизнесны киңэйтүгэ ярдэм итү өлешендэ кече хэм урта предприятиелэр мөмкинлеклэрен киңэйтү	Финансламыйча	2018-2020
6	Муниципаль заказны үтэүгэ кече эшкуарлык субъектларын стимуллаштыру хэм жэлеп итү	Муниципаль заказлар буенча конкурсларда хэм аукционнарда катнашуга кече хэм урта эшкуарлык субъектларын стимуллаштыру хэм жэлеп итү	Финансламыйча	2018-2020

7	Милли һәм мәдәни үзенчәлекләрдә урта һәм кече эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм	Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм		2018-2020
8	Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлык субъектларының һәм кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм инфраструктурасын төзүче оешмаларның йөкләмәләре буенча муниципаль гарантияләр бирү	Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм	Финансламыйча	2018-2020
4. Кече һәм урта эшкуарлыкка мәғлүмати-консультация ярдәме				
1	Районда кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм күрсәтү һәм үстерү өлкәсендә уздырыла торган чараларны мәғлүмати тәмин итү.	Кече һәм урта бизнес вәкилләренә алдынгы эш тәҗрибәсен системалаштыру һәм тарату. Минзәлә муниципаль районының Хужәмәт авыл жирлеге Башкарма комитеты үткәрә торган конкурсларда, күргәзмәләрдә, башка чараларда катнашуга кече эшкуарлык субъектларын жәлеп итү	Финансламыйча	2018-2020
2	Кече эшкуарлык субъектлары, жирле үзидарә органнары катнашында «түгәрәк» өстәлләр, семинарлар, конференцияләр үткәрү; эшкуарлык эшчәнлегә алып бару мәсьәләләре буенча эшкуарларга адреслы юридик ярдәм күрсәтү	Кече эшкуарлык субъектларының һәм жирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлеген жайга салу, эшкуарлыкны үстерүнең актуаль мәсьәләләрен яктырту һәм аларны хәл итү турында урта тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр эшләү, эшкуарларның контроль, күзәтчелек һәм хокук саклау органнары эшчәнлегенә турында хәбәрдарлыгын арттыру	Финансламыйча	2018-2020
5. Эшкуарның уңай имиджын һәм кече һәм урта эшкуарлык турында уңай жәмәгать фикерен формалаштыру				

1	ТР һәм РФ территориясендә уздырыла торган күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашу өчен кече эшкуарлык субъектларын жәлеп итү	Минзәлә шәһәр жирлегенәң социаль-икътисадый үсешендә эшкуарлыкны үстөрүгә ярдәм итү, эшкуарлык эшчәнлегенәң иң яхшы субъектларының алдынгы эш тәжрибәсен тарату, кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау	Финансламыйча	2018-2020
2	Минзәлә шәһәр жирлегендә эшкуарлыкны үстөрү һәм кече эшкуарлык субъектлары эшчәнлегенә торышын массакүләм мәгълүмат чараларында киң яктырту: -мәкаләләр, мәгълүмат материаллары бастырып чыгару һәм аларны эшкуарлык эшчәнлегенәң унай имиджын формалаштыруга юнәлдерелгән район газетасында урнаштыру	Жәмәгәтьчелеккәң үз-үзен эш белән тәмин итү формасы буларак эшкуарлыкка ышанычын һәм кызыксынуын арттыру. Бизнесны социаль жаваплылыкка тарту	Финансламыйча	2018-2020

6. Кече һәм урта эшкуарлык өчен квалификацияле кадрлар әзерләү

1	Белем бирү программаларын үткәрү, шул исәптән квалификациясен күтәрү, бер тапкыр лекцияләр, стажировка, семинарлар (белем бирү учреждениесенәң эшкуары тарафыннан мөстәкыйль сайлау һәм уку юнәлешә максатларында сертификатлар бирү принцибы буенча)	Эшмәкәрләргәң белемләгән арттыру	Финансламыйча	2018-2020
2	Законнар үзгәрүгә бәйлә рәвештә кече эшкуарлык мәсьәләләргә буенча практик семинарлар үткәрү	Сәүдә, көнкүреш һәм башка хезмәтләр күрсәткәндә хокук бозуларны булдырмау максатларында законнардагы үзгәрешләр турында кече эшкуарлык субъектларына мәгълүмат бирү	Финансламыйча	2018-2020
3	Эшмәкәрләргә социаль-хезмәт мөнәсәбәтләргә, хезмәтне саклау мәсьәләләргә буенча методик һәм практик ярдәм күрсәтү	Хезмәт законнары өлкәсендә эшкуарлык структураларының белем дәрәжәсен арттыру	Финансламыйча	2018-2020

Яшьләргә һәм эшсезләргә ярдәм итү һәм эшкуарлык инициативасын стимуллаштыру

1	Эшкуарлык субъектларының Минзәлә муниципаль районы Хужәмәт авыл жирлегенәң югары уку йортлары һәм халыкны эш белән тәмин итү үзәгә	Яшьләргәң эшкуарлык эшчәнлеген стимуллаштыру, эшкә урнашу проблемалары белән бәрелешкән гражданның	Финансламыйча	2018-2020
---	--	--	---------------	-----------

	белән үзара хезмәттәшлеген оештыру, инициативалы, җаваплы затларны икътисад өчен өстенлекле тармакларда үз бизнесларын (үзмәшгульлеген) оештыруга җәлеп итү мөмкинлеге һәм аларга шәһәр хакимияте органнары тарафыннан ярдәм күрсәтү максатыннан	мәшгульлегенә ярдәм итү		
2	Эшқуарлык эшчәнлеге нигезләре буенча индивидуаль консультациялар үткөрү, белем бирү курсларын оештыру	Бизнес алып бару нигезләре турында хокукый грамоталылыкны һәм мәгълүматлаштыруны арттыру	Финансламыйча	2018-2020
3	Эш башлаучы эшқуарларга ярдәм чаралары - Татарстан Республикасының кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү комитеты гамәлгә ашыра торган Программалар нигезендә үз бизнесын булдыруга башлап җибәргән эшқуарларга грантлар.	Яшьләрнең үз бизнесын булдыруда эшқуарлык инициативасына ярдәм итү	Финансламыйча	2018-2020
8.ТКХ өлкәсендә эшқуарлык үсешен стимуллаштыру				
1	Торак-коммуналь хужалык өлкәсендә кече бизнеска ярдәм күрсәтү, шул исәптән ТСЖ һәм идарәче компанияләрне булдыруда һәм теркәүдә мәгълүмати ярдәм күрсәтү, техник документларны торак йортларга тапшыруда, жир кишәрлекләренә хокукларны рәсмиләштерүдә ярдәм итү	ТКХ өлкәсендә эшмәкәрләр эшчәнлеге өчен бердәм хокукый киңлек булдыру. Торак фондына идарә итү һәм хезмәт күрсәтү базарында конкурентлык мохите булдыру	Финансламыйча	2018-2020
2	Кече эшқуарлык субъектларының табигый монополиялар белән үзара эшчәнлеге рәвешләрэн камилләштерү	Табигый монополиялар белән контрагентларга отышлы шартнамә шартлары бәйләп кую мәсьәләләрен җайга салганда кече эшқуарлык субъектларының хокукларын яклау	Финансламыйча	2018-2020
3	ТКХ өлкәсендә кадрлар әзерләү	Торак-коммуналь хужалык өлкәсендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы кадрларның, шул исәптән эшқуарларның квалификациясен күтәрү	Финансламыйча	2018-2020